

Upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov

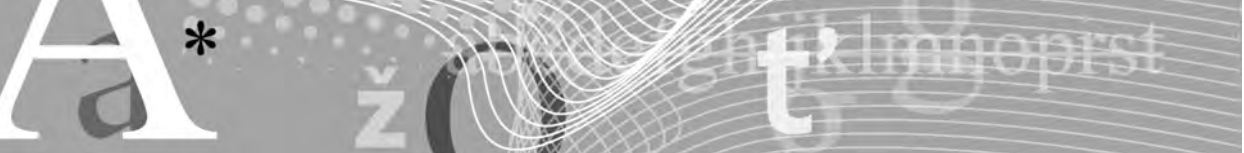
1. Napíšte abecedný zoznam žiakov vašej triedy.

2. Čo zmenilo význam uvedených slov: vstúp! – vstup, zástavka – zastávka –
krik – krik, hrá – hra? Použite slová vo vetách.

3. Rozdeľte slová na slabiky:

zbierajú _____	zmrzlina _____
žiadať _____	mrkva _____
vysmievať _____	stĺpovitý _____

4. Zopakujte si pravidlo o rytmickom krátení. Opravte chyby v nasledujúcich vetách. Opravené slová vypíšte pod cvičenie.

Keď sa Hanka vrátila zo školy, čakalo ju doma prekvapenie. Všade vládne ticho. Šestnástého a sedemnástého mája pôjdeme na výlet. Po Dunaji sa plavia riečne lode. V lete sa kúpavame. Nerozumiem vás, lebo veľmi rýchlo rozprávate.

5. Kde je to potrebné, doplňte mäkčeň:

desat, cítila, datel, lipový, lad, nikdy, tenký, ťažký, teraz, nedaleko, lenivý, lavá, dakujem, lavica, den.

6. Skupiny hlások **de, te, ne, le, di, ti, ni, li** v niektorých slovách vyslovujeme tvrdo. Vyhládajte šesť takých príkladov v Slovníku slovenského jazyka pre školy.

7. K základným vybraným slovám napíšte 2 – 3 odvodené slová.

byt _____

myslieť _____

pýtať sa _____

ryba _____

sypať _____

zvyk _____

jazyk _____

8. Napíšte vety s pomnožnými podstatnými menami plúca, nožnice, džín-
sy, raňajky.

9. Hromadné podstatné mená použite vo vetách.

obyvateľstvo _____

vtáctvo _____

bielizeň _____

ovocie _____

10. Zopakujte si, čo viete o písaní veľkých písmen pri vlastných podstat-
ných menách. Doplňte veľké alebo malé písmeno.

___udapešť

___udapeštianske ulice

___lovenský ___ omlóš

___omlóška ___ vadba

___lovák

___lovenský kraj

___ad'arsko

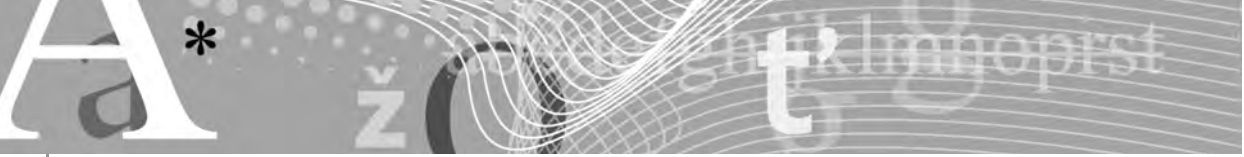
___ad'arský guláš

11. Utvorte nominatív množného čísla/ plurál/ podstatných mien.

baník _____ Slovan _____

pekár _____ syn _____

hokejista _____ sudca _____

12. Zvieracie podstatné mená povedzte v množnom čísle a použite ich vo vetách.

bocian _____

vlk _____

lev _____

motýľ _____

orol _____

13. Doplňte prípony:

a, u

málo čas__, v potok__, bez klobúk__, do slovník__, z med__, z prameň__,

14. Utvorte lokál jednotného čísla podstatných mien **tanier**, **bicykel** a použite ich vo vetách.

15. Podstatné mená rozdeľte podľa skloňovacích vzorov: kniha, lavica, med', báseň, nemocnica, sála, múdrosť, myš, lampa, tvár, čakáreň, práca.

žena

ulica

dlaň

kosť

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

16. Doplňte správne tvary osobných zámen **ja**, **ty**, **my**.

Požičaj _____ pravítko. _____ tu nie si pánom. Nenašepkávaj _____!

Prídem _____ pomôcť. Ako _____ bez dievčat pôjdeme? A čo si _____

myslíš? Zajtra _____ to poviem.

17. Doplňte tvary osobných zámen v správnom páde.

Ja som už tu. _____ ste volali? Ty si sa stratil, _____ hľadáme. To je ten, čo všetko vie, _____ sa opýtajte. A ona ? Nuž, ona je pekná. Ved' _____ vidíte. A ostatní? Oni sa tu niekde skryli. Kto _____ nájde?

18. Podstatné mená v zátvorkách dajte do správneho pádu.

osem (ceruzka) _____	traja (kamarát) _____
päť (zošit) _____	dva (kalendár) _____
desať (dieťa) _____	málo (kvet) _____
dve (lopta) _____	trochu (mlieko) _____
tri (strom) _____	veľa (ovocie) _____

19. Vyjadrite vo vetách číslice so slovami.

Na stupni víťazov stáli 3 _____ športovci. Kúpil som 2 _____ pohľadnice a 4 _____ známky. Na parkovisku zastali 2 _____ autá. Na stole ležali 2 _____ zošity. Na lavičke sedeli 3 _____ dievčatá. 4 _____ priatelia išli na výlet. Do triedy vstúpili 2 _____ muži.

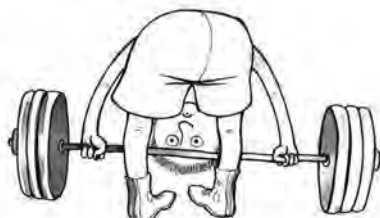
20. Doplňte vynechané samohlásky:

i - y, í - ý

Chvastal sa, že oni sú vždy prv^í. Deti šli jedno za druh^{ým} a bojzhlivo sa obzerali. Rozdelili nás na oddiely: my sme boli šiest^í čiže posledný oddiel. Všetci sa majú usilovať stať sa prv^{ými} v učení či v práci. Druh^ý dobehol zavalitý Mišo, tretí Paľko. Išlo jej už na tridsiat^ý rok. Blahoželali sme mu k dvadsiat^{ým} šiest^{ým} narodeninám. Už piat^ý deň prší.

Tvaroslovie

Slovesá

1. Napíšte niekoľkými vetami, ako ste strávili voľnú sobotu a nedeľu.
Vo vetách použite niektoré z týchto slovíec:

vstávam, pomáham, upratujem, nakupujem, umývam, periem, hrám sa, opravujem, čistím, nosím, varím, pozerám sa, oddychujem, učím sa, pripravujem sa, čítam, šijem, pletiem, kreslím, píšem, rozprávam sa, spím, leňoším, počúvam, bicyklujem sa, prechádzam sa, športujem, navštevujem.

2. Čo vyjadrujú slovesá? Doplňte!

Sloveso je ohybný slovný druh, ktorý vyjadruje _____, _____
alebo _____, alebo zmenu _____.

3. Ako sa volá základný tvar slovesa? _____

Napište šesť slovies v základnom tvare.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

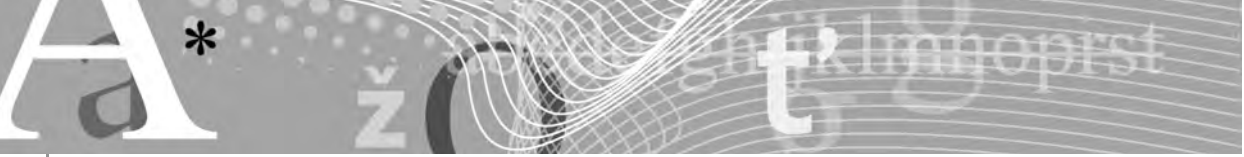
4. Doplňte do viet vhodný neurčitok.

Pozorný žiak nikdy nezabudne _____ domácu úlohu. Otec odišiel _____ drevo. Na športovcovi bolo _____ únavu. Mal by si _____ teplejší svet.

Činnostné a stavové slovesá

1. Utvorte slovesá od podstatných a prídavných mien.

cesta _____	bledý _____
múr _____	šedivý _____
škoda _____	pyšný _____
telefón _____	chorľavý _____

2. Rozdeľte slovesá na činnostné a stavové:

schovať sa, vidieť, usilovať sa, pozývať, kvitnúť, červieť, prezývať, zľaknúť sa, zblednúť, odpovedať, tučniť, mrznúť, prečítať, čakať, hlúpnuť, rásť, vyvíjať sa, načúvať, kýchať, pátrať.

činnostné slovesá

stavové slovesá

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3. Tvorte vety s dvojicami slov.

seno – moknúť _____

jablká – dozrievať _____

lístie – žltnúť _____

Erika – rásť _____

tráva – uschýnať _____

dni – krátiť sa _____

4. Napíšte krátku slohovú prácu na tému: *Ako sme v parku zbierali gaštany.*
Používajte slovesá s podobným významom:

- zišli sme sa, vybrali sme sa, vychystali sme sa
- prehrabávali sme, prehŕňali sme, prevracali sme lístie
- uvideli sme, zazreli sme, spozorovali sme, zbadali sme
- snorili sme, sledili sme, pátrali sme
- tešili sme sa, radovali sme sa, výskali sme

Plnovýznamové a pomocné (neplnovýznamové) slovesá

1. Napíšte vety, v ktorých použijete pomocné slovesá **musieť**, **začínať**, **prestáť**, **chcieť**.

2. Zopakujte si časovanie pomocného slovesa *byť*.

a) **prítomný čas**

b) **minulý čas**

c) **budúci čas**

jednotné č. množné č. jednotné č. množné č. jednotné č. množné č.

1. _____

1. _____

1. _____

2. _____

2. _____

2. _____

3. _____

3. _____

3. _____

3. Doplňte do viet pomocné (sponové) slovesá.

Včera _____ chladno. Otec _____ dnes veselý. Tieto knihy nie _____ na predaj. Zajtra _____ streda. Ferko _____ dobrý žiak. Deti _____ ospalé. Dni _____ už kratšie.

Určte, či majú tieto vety zmysel aj bez sponových slovies.

4. Povedzte, čo chýba v týchto vetách?

Aká matka – taká Katka.

Staroba – choroba.

Mladosť – radosť.

Aký človek – taká reč.

5. Tvorte vety s danými slovami. Použite sponové slovesá.

jar – rozkvitnutá _____

leto – horúce _____

jeseň – pestrofarebná _____

zima – studená _____

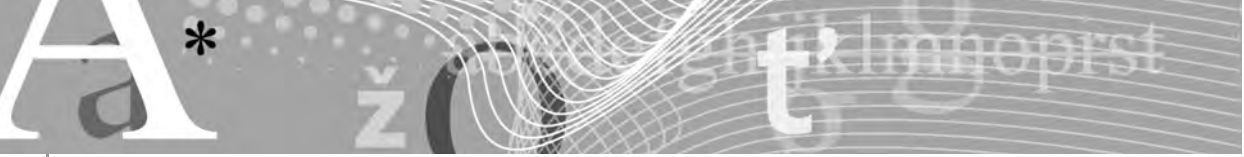
6. Vyznačte osobitne plnovýznamové a osobitne pomocné slovesá.

Čítala si už nové číslo časopisu Priateľ? Zajtra chcem navštíviť Marienku. Práve som začal učiť dejepis. Popoludní chcem ísť do knižnice. Tieto stro-
my sú veľmi staré. Musíš sa lepšie pripravovať na vyučovanie. Janka zrazu
prestala hovoriť. Nebudeme sa s tebou hádať. Zajtra neprídem do školy.

7. Napíšte krátku slohovú prácu na tému: Čím budem?

Používajte pomocné a plnovýznamové slovesá:

budem, chcem byť, chcel by som byť, zaujímam sa, zaujíma ma, viem,
neviem, začnem, môžem, páči sa mi, budem študovať.

Zvratné a nezvratné slovesá

1. Použite vo vetách nasledujúce slovesá, vety rozdeľte do dvoch stĺpcov.
kúpať – kúpať sa; volať – volať sa; oprášiť – oprášiť sa; utrieť – utrieť sa

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2. Doplníte do viet zvratné zámená:

sa – si, sa – si.

Ráno _____ umývame studenou vodou. Prečo _____ obliekaš plavky? Umyl _____ tvár a ruky. Nemôžem _____ obuť tieto topánky, sú mi malé. Rýchlo _____ oblečte! Každý deň _____ sprchujem. Neutieraj _____ tvár týmto uterákom, je špinavý!

3. Doplníte do viet **sa** alebo **si**.

Pred koncertom

Informujem (sa, si) aký program (sa, si) pripravila pre nás Slovenská filharmónia. Teším (sa, si), lebo v programe prednesú ukážky, árie z opery Norma od Belliniho. Hovorí (sa, si), že ich prednes je prekvapujúco pekný. Kúpim (sa, si) študentský lístok. Ponáhľam (sa, si) domov, aby som (sa, si) mohla pripraviť na slávnostný večer.

4. Dokončte vety. Porovnajte, ako sa vyjadrí ten istý význam viet po maďarsky.

po slovensky

po maďarsky

zohrievam _____

zohrievam si _____

zohrievam sa _____
oblečieš _____
oblečieš si _____
oblečieš sa _____
vyzlieť _____
vyzlieť si _____
vyzlieť sa _____

- 5.** Napíšte rozkazovacie vety, v ktorých použijete zvrtné slovesá: dívať sa, sadnúť si, nebáť sa, starať sa, hnevať sa, zapamätať si.

Vzor: Dívaj sa pred seba!

- 6.** Zvrtné slovesá spojte podstatnými menami v akuzatíve. Utvorte s nimi vety. Vzor: Kúpim si pohľadnicu. Popoludní si kúpim peknú pohľadnicu mesta.

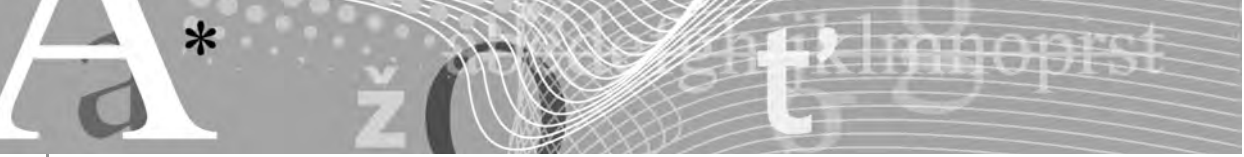
kúpim si _____

zoberiem si _____

prosím si _____

uviažem si _____

zapnem si _____

7. Naučte sa naspamäť slovesné väzby:

napit' sa niečoho

nadýchať sa čerstvého vzduchu

pustiť sa do niečoho

týkať sa niekoho, niečoho

chytat' sa niečoho

Dokonavé a nedokonavé slovesá

1. Prepíšte vety podľa otázky v druhom stĺpci.

Čo robí žiak?

Čo urobí žiak?

Píše úlohy.

Počíta príklady.

Učí sa báseň.

Kreslí mapu.

Číta knihu.

Sloveso vyjadruje (aký?) ____ dej. Sloveso vyjadruje (aký?) ____ dej.

2. Doplňte.

Slovesá s neohraničeným dejom sú _____ slovesá.

Slovesá s ohraničeným dejom sú _____ slovesá.

3. Dokončte vety tak, aby sa vyznačené nedokonavé slovesá stali dokonavými.

Ja ešte *raňajkujem*, ale brat sa už _____. *Sedela som*

na lavičke a _____ ku mne. Eva ešte *zbierala* kvety, ale ja som už _____ peknú kyticu. Katka len *vstávala*, ale Zuzka už dávno _____ .

4. Podčiarknite slovesá. Napíšte, ktoré slovesá vyjadrujú dokončenú a ktoré nedokončenú činnosť.

stavať dom
čítať list
prať bielizeň
robiť poriadok

postaviť dom
prečítať list
vyprať bielizeň
urobiť poriadok

_____ činnosť _____ činnosť

5. Podčiarknite správnu odpoveď.

Pri *nedokonavých* slovesách sa budúci čas vyjadruje:

- a) zloženým slovesným tvarom,
- b) jednoduchým slovesným tvarom.

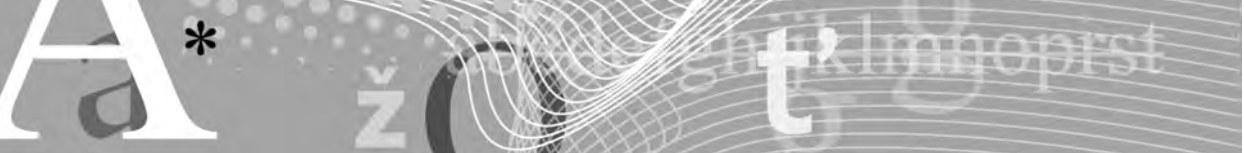
Pri *dokonavých* slovesách sa budúci čas vyjadruje:

- a) zloženým slovesným tvarom,
- b) jednoduchým slovesným tvarom.

6. Vyjadrite budúci čas:

korčuľovať sa _____
uvariť _____
vyniesť _____
písať _____
pokrájať _____
čistiť _____
skúšať _____
vymyslieť _____

Tvorenie dokonavých slovies predponami

1. Od nedokonavého slovesa **písať** tvorte dokonavé slovesá predponami: **na-, od-, o-, za-, vy-, pre-, pod-, pred-**.

K slovesám pripíšte aj ich maďarský význam.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

2. Tvorte pomocou predpôn dokonavé slovesá a použite ich vo vetách.

Vzor: kresliť – nakresliť. Doma som nakreslil pekný obraz.

piecť	_____	_____
volať	_____	_____
plniť	_____	_____
čítať	_____	_____
spievať	_____	_____

3. Od dokonavých slovies utvorte nedokonavé slovesá.

schudnúť	_____	orezať	_____
nahnevať sa	_____	vyrobiť	_____
ušiť	_____	prícestovať	_____
zameškat'	_____	zničiť	_____

